

P. I.: A 90-es választások után az MDF azt vallotta: ha a Demokrata Fórum van kormányon, akkor az egész társadalom azt akarja, amit ők. Holott a kormány és a koalíciós pártok felhatalmazása korlátozott. Többek között azért, mert a felmérések szerint a választásra jogosultak egyharmada idén sem fog elmenni választani. Nem beszélve arról, hogy a „maradék” kétharmad is legalább három részre oszlik: a szocialistákra, a liberálisokra és a keresztény-konzervatív nemzeti pártokra adott voksokra. Ebből az következik, hogy minden párt támogatottsága korlátozott. Tehát a lakosság többségének azt mondani: „ti nem vagytok magyarok”, „ti nem Magyarországon felemelkedés akartátok” – ez nemcsak politikai tudatlanságra vall, hanem rossz, szerezésen kampányfogásra is.

– Boross Péter nemrég bírálta mind a szocialistákat, mind a szabad demokraták gazdaságpolitikáját. Mondván: nézzük csak meg, hogy az MSZP liberális attitűdökkel felépült programját szakszervezeti segédlettel akarják megvalósítani, illetve hogy a liberálisok programja íróasztal mellett készült. A hazai „baloldali veszély” kapcsán pedig arról beszélt a kormányfő, hogy érdemes megnézni, mi történt a baloldali ígéretekkel Lengyelországban és mennyi valósult meg belőlük, ráadásul ott még kormányválság is

nyegeti sem a demokráciát, sem a piacgazdaságot.

– És ami a szakszervezeti segédletet illeti?

H. GY.: Ha jól tudom, az MDF gazdasági programjában is szerepel a szociális piacgazdaság kiépítése. Nem tudom, hogy ezt hogyan képzei el az MDF a szakszervezetek érdemi bevonása nélkül. Azt hiszem, a liberális blokkba tömörült pártok is egyetértenek a szociális paktum szükségességével.

– Nincs abban ráció, ha valaki kételkedik a szakszervezeti „segédletben”?

H. GY.: Azt is meg lehet kérdezni, hogy akarunk-e szakszervezeti kormányt. Nem akarunk. Meg kell viszont állapodni a munkavállalói érdekképviseletekkel. Az elmúlt négy évben a szakszervezetek inkább túl visszafogottak voltak. A kormány rugta fel a megállapodásokat.

– Kapott a célozgatásból az SZDSZ is...

P. I.: Nem örülök annak, hogy Boross vagy kollégái távollétében beszélgetünk. De a mostani kampány „újdonása” 1990-hez képest, hogy a kormánypártok nem ülnek le tévévitára, nyilvános vitára az ellenzékkel. Egyedül szeretnek beszélni. Nem látom sok értelmét, hogy a 168 óra című hetilap útján üzenessék Boross Péternek. Boross Péter még egyszer sem ült le ellenzéki pártvezetővel a tévében nyilvános vitára, de ez érvényes a kormánypár

legalábbis abban az értelemben, hogy nem azt kapta, amit ígért neki és amit várt. Egyébként Lengyelországban a sokkterápia legalábbis részben sikeres volt. A lengyeleknek sem az előző, sem a mostani kormány miatt nincs miért szégyenkezniük. Az elmúlt években ugyanis Varsó sok tekintetben behozta a hátrányát Budapesttel szemben.

H. GY.: A mostani és a korábbi lengyel kormány bírálata egyaránt sértő Varsó számára, miközben a magyar kormánynak az adott lengyel kormánnyal kell tárgyalnia a visegrádi négyek keretében... Visszatérve az ellenzéki politikusok televíziós közszerepléséhez: jó lenne, ha a mai kormánypártok emlékeznének rá, hogy annak idején, a 90-es kampányban milyen gyákorissággal szerepeltek a médiumokban – ellenzékiekként – a demokrácia mostani bűnjökei. A tévé és a rádió között egyébként különbséget tennék, mert az utóbbiban azért az ellenzék is szóhoz juthat, nemcsak a kormánypártiak. És ami a fő: a rádió nem hamisítja meg a történelmet, és humor címén nem uszít. *(A beszélgetés 1994. március 4-e előtt történt. – A szerk.)* Továbbá: hitelesen tudósítanak. Ezzel szemben a televízióban Lezsák Sándor hosszasan fejtegetheti nézeteit, míg az ellenzékiek kapnak harminc-harminc másodpercet.

P. I.: Hála istennek. Szerintem az csak jó, ha Lezsák Sándor hosszasan és gyakran beszél a tévénézőkhöz.

– Nemrég olvashattuk a Medián felmérését, amely szerint az utóbbi időben felértékelődött az Antall-kormány tevékenysége. Önök minek tulajdonítják ezt?

H. GY.: Lehet, hogy a felértékelődés inkább csak az emberek érdeklődésének növekedését jelzi, és nem arról van szó, hogy kedvezőbb az Antall-kormány megítélése. Szerintem az MDF és a kormány valamelyest módosított a stílusán. Boross Péter pragmatikus politikát igyekszik folytatni: nem véletlen a sok vidéki látogatás. Jó néhány hangulatjavító intézkedést hoznak. Kérdésem: a kormány miért nem foglalkozott az emberek gondjaival ilyen nagy energiával 1990-től? Azután: hol van az ígérgetések pénzügyi fedezete? Az embereknek nemcsak négy év, hanem három hónap alatt sem lehet becsapni.

A sámánisztikus hatalmat Lezsák valósítja meg (Pető Iván)

P. I.: Kár lenne tagadni, hogy az előző miniszterelnök halála mint emberi tragédia sokakat megérintett. Alapjában azonban, úgy hiszem, nem változik a kormánykoalíció megítélése. A mostani stílusváltás talán a kormány emberközeli arcát szeretné megmutatni. A kormány révén esetleg valamelyest javulhat az MDF megítélése – mint említettem: a KDNP rovására. – A Demokrata Fórum továbbra is kettős arculatú párt. A pártban van egy világi hatalom, amelyet Boross Péter testesít meg, amely emberközeli stílust próbál érvényesíteni, de változatlan tartalommal. És van a pártban egy sámánisztikus hatalom, amelyet Lezsák Sándor valósít meg. Demokráciákban nagyon ritka, hogy egy pártnak ilyen sámányszerű vezetője legyen, aki olyan hatalmas vagyon felett rendelkezik, mint például a Lakitelek Alapítvány. A kormány eközben a következő kormány számlájáról fizet.

– Orbán Viktor év eleji gondolat kísérletében a szocialisták nem szerepeltek esetleges koalíciós partnerként.

H. GY.: Ami a két párt viszonyát illeti: az MSZP nem az a párt, amely megakadályozná bármely Fidesz-politikus pozíciószerezését. A rátermettség és az emberi tisztesség dönt majd. Ebben mi nyitottak vagyunk, s bár lenne okunk fenntartásra, ezt félre tesszük.

van. Sőt mi több, a lengyel liberális kormányok sokkterápiája nyomán Varsóban immár sokadik kormány van hivatalban. Szóval, egyfajta kétféle harc indult az ellenzéki pártok ellen...

H. GY.: Sajnálom, hogy a miniszterelnök urat félretájékoztatták. A mondottak alapján úgy látom, hogy nincs hiteles képe Lengyelországról. Varsóban ugyanis nincs kormányválság. Az ottani kormány a választási programoknak megfelelően cselekszik. Folyik a piacgazdaság építése, persze jóval több szociális elem beépítésével. A Világbank és a Nemzetközi Valutaalap pedig támogatja ezt a folyamatot. Lengyelországban semmi nem fe-

gokra is. Az ellenzéki pártok megszólalhatnak, mondjuk, a 168 órában, amelyet talán százezren olvasnak, míg Boross Péter hetente háromszor órákon át beszélhet a tévében.

– És ami a sokkterápiát illeti?

P. I.: Nem tudok arról, hogy az SZDSZ sokkterápiát akart volna. Sőt még az SZDSZ is kicsit alábecsülte azokat a nehézségeket, amelyeket 1990 után el kellett viselnünk. Az SZDSZ 1990-ben is azt mondta, hogy Magyarországon sokkal konszolidáltabb a helyzet, mint Lengyelországban, tehát nálunk nem kell sokkterápia. Boross Péter állítását tehát a tájékozatlanságának tulajdonítom. A magyar társadalom átment a sokkterápián,